

Johann Nicolaus Funck Georges Adam Junker

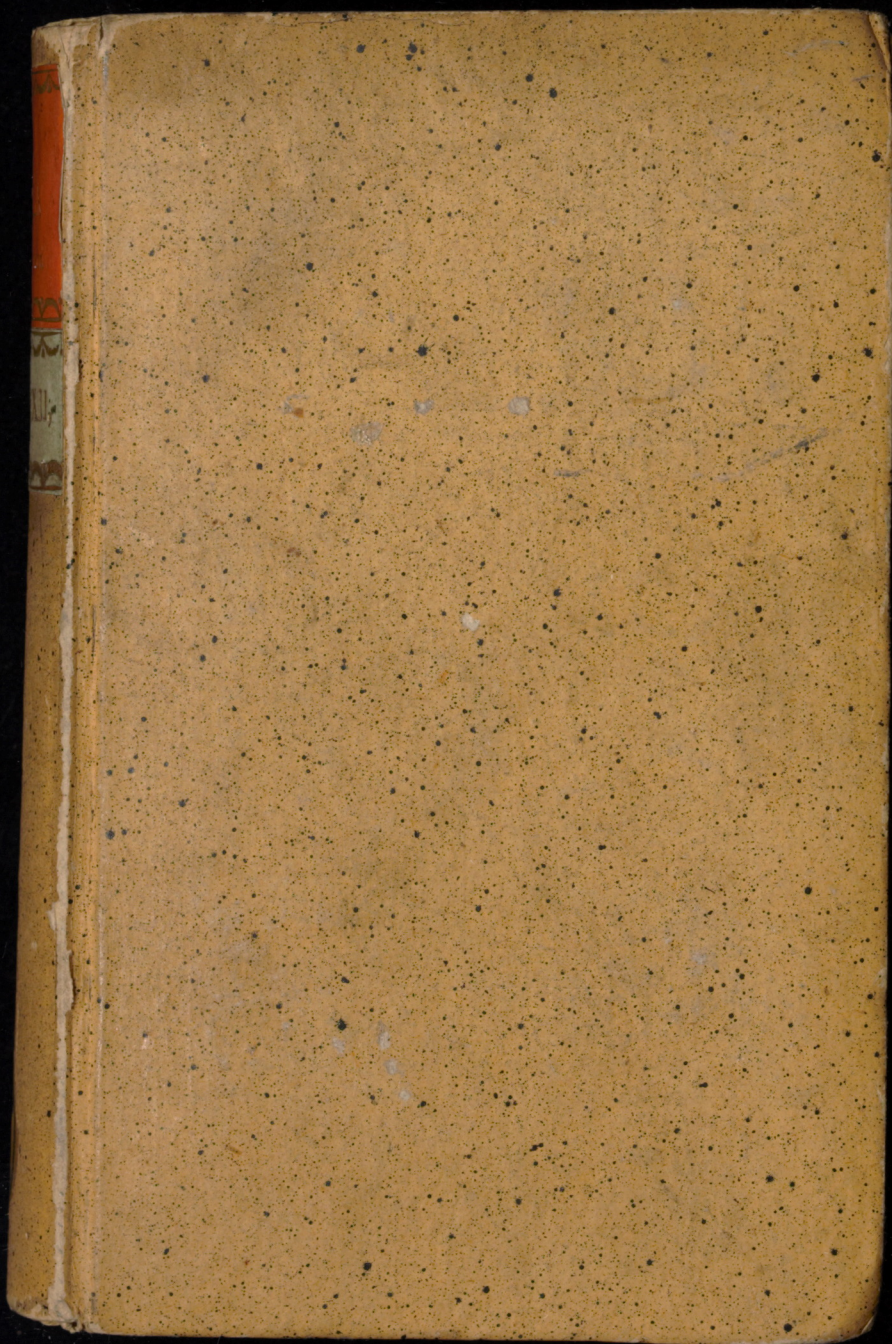
**Fragmenta XII. Tabvlarvm Ex Restitvtione Cel. Fvnccii Ad Optima Antiquitatis
Monvmenta Diligentissime Expressa Cvm Perspicva Paraphrasi In Vsvm
Lectionvm Academicarvm**

Goettingae: Svmtibvs Pockwitzii Et Barmeieri, MDCCLVI.

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1703000358>

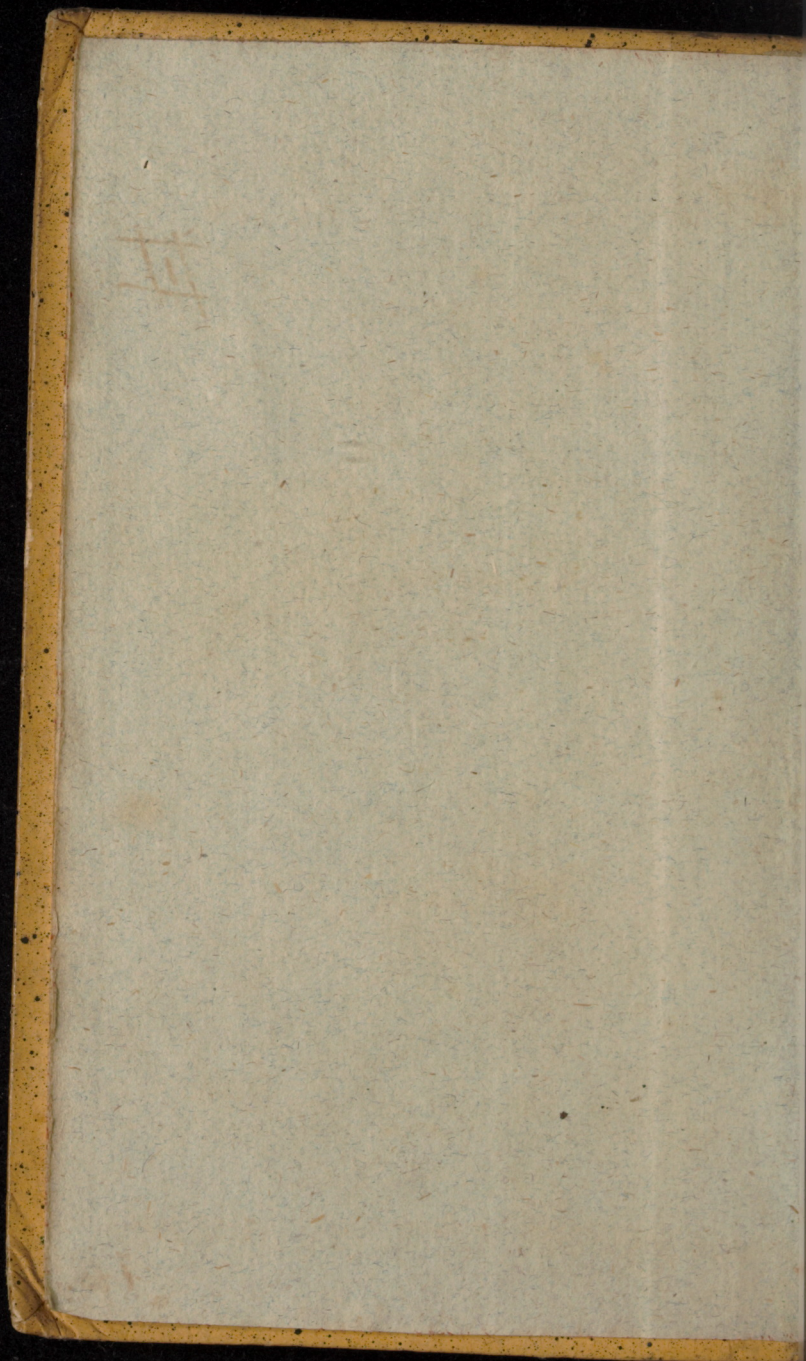
Druck Freier  Zugang





K. K. - 3 (82.)





IVR

PRAE

INSITV

SCRIT

ELEM

Ern

IMPE



FRAGMENTA
XII. TABVLARVM

EX RESTITVTIONE

CEL. FVNCCII

AD OPTIMA ANTIQVITATIS
MONVMENTA

DILIGENTISSIME EXPRESSA

CVM PERSPICVA PARAPHRASI

IN VSVM

LECTIONVM ACADEMICARVM

RECVDI CVRAVIT

GEORGIVS ADAMVS IVNKER

PH. D. ET I. V. C.

REG. SOCIET. TEVT. GOETTING. MEMBR. ORD.

PERILLVSTRIVM LL. BB. AE EDELSHEIM

EPHORVS.

GOETTINGAE

SVMTIBVS POCKWITZII ET BARMEIERI

MDCCCLVI.

K

FRAGMENTA
XII TABULARVM
IN RESERVATIONE
GEOG. FRANKF.
AD OPTIMA ANTIQVITATIS
MONUMENTA —
DILIGENTISSIME EXPRESSA
CVM PERSPECTA PARAPHRASI
IN VSBVM
LECTIONVM ACADEMICARVM
RECVDI CARAVIT
GEORGIVS ADAMVS IVNKER
P. B. W. M. C.
HAT. SCIENT. INST. GOTTING. MUSEO. GEOG.
PUBLISHED BY J. G. AB EDELHEIM
HANOVER.
GOTTINGAE
SVMMIVS POCHEITUM ET PARMISERI
MCCCLVI

PERILLIT

GV

GEOR

S. D.

AB E

VIRTUTIS

IN SPEN

PERILLVSTRI BV S ET GENEROSISSIMIS

DOMINIS

GVILIELMO

ET

GEORGIO LVDOVICO

S. R. I. LIBERIS BARONIBVS

AB EDELSHEIM

VIRTVTIS ET LITERARVM STVDIO

IN SPEM MAGNAM EXSVRGENTIBVS

A 2

INCLVTAEQVE SVAE GENTIS
SPLENDOREM

MODO AVGERI POSSIT
CERTO CERTIVS AVCTVRIS

SIBI VERO

IN AETERNVM IMPENSE AMANDIS
COLENDIS SVSPICIENDIS

HAS

Δ Ω Δ Ε Κ Α Δ Ε Λ Τ Ο Υ

RELIQVIAS

D. D. D.

EDITOR.

HEI-

HEINECCIUS.

Fuerunt, qui iurisprudentiae studium
a XII. Tabulis auspicandum esse
monerent. Ego illis tantum, qui ere-
ctioris ingenii impetu ad interiorem
sapientiae ciuilis cognitionem adspirant,
auctor sum, vt sibi familiares reddant
has Tabulas. Reliquis enim, qui cru-
da studia propellere in forum, & ea
tantum, quae πρὸς τὰ λήφεια sunt, addi-
scere properant, adclamari fatius fue-
rit:

Procul, o procul este, profani.

TABVLA PRIMA.
DE IN IVS VOCANDO.

LEX I.

SEI. ENDO. IOVS. VOCET. ATQVE.
EAT. (a)

2.

NEI. EAT. ANTESTATOR. EICITOR.
EM. CAPITOD. (b)

3.

SEI. CALVITOR. PEDEMVE. STRVIT.
MANOM. ENDOIACITOD. (c)

4.

SEI. MORBOS. AIVITASVE. VITIOM.
ESCIT. QVEI. ENDO. IOVS. VOCASIT.
IOVMENTOM. DATOD. SEI. NOLET. AR-
CERAM. NEI. STERNITOD. (d)

5. SEI

(a) CICERO de legibus lib. 2. c. 4. AVCTOR Rhetoricorum ad Herennium lib. 2. c. 13.

(b) PORPHYRION vetus interpres Horatii lib. 1. ferm. Satyr. 9.

(c) FESTVS in voce *struere*. LVCILIUS apud NONIUM

PARAPHRASIS.

TAB. I.

Lex I.

Si quis alterum ad iudicis tribunal vocauerit, iste statim sine tergiuersatione compareat.

2.

Quodsi vocatus non compareat, vel ad iudicis tribunal sequi nolit: qui eum vocavit, presentes aliquot ciues ad testimonium dicendum inuitato. Deinde aduersarium tergiuersantem apprehendito: vt in ius, quasi imaginaria vi, captius ducatur.

3.

Si vocatus frustretur, aut in fugam se dare studeat, in eum manus iniicito.

4.

Sin imbecillitas corporis, aetasue senilis impedimento sit, vt, qui in ius vocatus est, comparere nequeat: vocans illi cum iumento vehiculum dato. Si non veller, ex tabulis vehiculum, vt arca factum, ac vestimentis instratum, reo dare ex lege non debet.

5. Si

NIVM MARCELLVM cap. I. n. 20. in voc. Calvitur.

(d) GELLIVS Noct. Att. lib. 20. c. I. VARRO de L. L. lib. 4. c. 31. NON. MARCELLVS c. I. n. 270. v. Arcera.

A 4

5.
SEI. ENSIET. QVEI. ENDO. IOVS
VOCATOM. VINDICIT. MITITOD. (e)

6.
ASIDVOD. VINDECS. ASIDVOS.
ESTOD. PROLEITARIOD. CIVEI. QVEI-
VIS. VOLET. VINDECS. ESTOD. (f)

7.
REM. OVBEI. PAICONT. ORAN-
TOD. (g)

8.
NEI. ITA. PAICONT. ENDO. COMI-
TOD. AVT. ENDO. FOROD. ANTED.
MEIDIDIEM. CAVSAM. CONICIVN-
TOD. (h)

9.
POST. MEIDIDIEM. PRESENTED. AM-
BOVS. STLITEM. ADEICITOD. (i)

IO. SOL.

(e) CAIVS lib. 1. ad l. XII. Tab. l. 22. §. 1. *de in
ius vocando.*

(f) CICERO in Top. c. 2. GELLIVS N. A. lib.
16. c. 10.

5.

Si in ius vocatus sponforem aut defenforem habeat, dimittitor: eiusque loco vindex coram iudice stare potest.

6.

Divitis vindex aut fidejussor diues esto: sed pauperi, quicunque volet, succurrere, eiusque loco stare poterit

7.

Sicubi litigantes inter se, vel in via ad praetorem, velint rem componere suam, paciscendi ius habento; & quomodocunque inter se conuenerunt, ita ius ratumque esto.

8.

Nisi litem ita composuerint actor atque reus, causam vel in comitio, vel in foro, ab ortu solis ad meridiem vsque, coram iudice breui narratione agunto: & ambo praesentes, vt pars vtraque audiat, oranto.

9.

Post meridiem iudex, praesentibus actore atque reo, actionem dato, & iudicium constituto.

10. Su-

(g) AVCTOR Rhetor. ad Herenn. lib. 2. cap. 13.
PRISCIANVS lib. 10.

(h) AVCT. ad Herenn. l. c. & GELLIVS l. 17. c. 2.
& QVINTILIANVS Instit. Orat. l. 1. c. 6.

(i) GELLIVS l. 17. c. 2.

A 5

10.

SOL. OCASOS. SOPREMA. TEMPE-
STAS. ESTOD. (k)

TABVLA SECVNDA.
DE IVDICIIS ET FVRTIS.

LEX 1.

- - - VADES. SVBVADES. - - -
Ecstera. quam. SEI. MORBOS. SONTICOS.
- - - VOTOM. *absentia. Reip. ercod.* AVT.
STATOS. CONDICTOSVE. DIES. COM.
HOSTED. SIET. (l)

2.

SEI. QVID. HORVM. FVETA. OINOM.
IOVDICEI. ARBITROVE. REOVE. EO.
DIE. DIFEISOS. ESTOD. (m)

3.

QVOL. TESTIMONIOM. DEFVERIT.
OLE. TERTIEIS. DIEBOS. OB. PORTOM.
OBVACVLATOM. EITOD. (n)

4. QVEI.

(k) GELLIVS l. 17. c. 2. VARRO de L. L. l. 5.
c. 2. l. 6. c. 3. MACROBIVS Saturnal. l. 1. c. 3.
FESTVS in v. *supremum.* PLINIVS hist. nat. l. 7.
c. 60.

(l) GELLIVS l. 16. c. 10. l. 20. c. 1. VLP-
NVS

10.

Supremus iudiciorum terminus esto sol occidens : ad quod vltimum diei tempus praetor ius reddito.

T A B. II.

Lex I.

Iudicio constituto, coram iudice, vades & subuades, iudicio sistendi, vtrunque dantor. Et illi semet sistere debent: nisi morbus, qui grauem nocendi vim habet, illud impediat; vel suscepta diis soluenda sint vota, vel absentia reip. causâ intercedat; vel illis cum peregrino dies constitutus sit.

2.

Si quid istorum fuerit vnum, vt iudex, vel arbiter, vel reus impediatur, atque adeo deferatur vadimonium, iudicii dies differtor.

3.

Si quis, rei alicuius probatione destitutus, testimonium requirat: trinundino praesentibus aliis propter ea, quae sibi facta fuerint, iuxta aedes, cum conuicio, reum prouocato.

4. Si

NVS l. 2. §. 3. in f. D. si quis cautionib. in iudic. CAIVS l. 233. D. de verb. signif. l. 6. D. si quis cautionibus. CICERO offic. l. I. c. 12.

(m) FESTVS in v. REVS. VLPIANVS. l. 2. §. 3. extr. D. si quis cautionibus.

(u) FESTVS in v. Perum & Vagulario.

4.

QVEI. NOCS. FOVRTOM. FACSIT. SEI.
IM. ALIQVIPS. OCEISIT. IOVRED. CAI-
SOS. ESTOD. (o)

5.

*Sei. lucei. fourtom. facit. sei. im. aliquips.
endo. ipso. capit. verberator. oloque. quoi four-
tom. factom. escit. adeictor. Sei. servos. fiet. vir-
ceis. ceisos. sacso. deictor. Sei empobis. fiet. pre-
toris. arbitrato. verberator. nocstamque. decerni-
tod. (p)*

6.

*Sei. se. telo. defensint. quiritatod. endoque.
ploratod. possidea. sei. ceisei. escim. sed. frauded.
estod. (q)*

7.

*Sei. fourtom. lance. licioque. conceptom. escit.
atque. vici. manifestom. vindicator. (r)*

8.

SEI. ADORAT. FOVRTO. QVOD. NEC.
MANVFESTOM. ESCIT. duplioned. luito. (s)

9. *Sei.*

(o) CICERO pro Milone c. 4. GELLIVS l. II.
c. 18. MACROBIVS Saturn. l. I. c. 6.

(p) GELLIVS l. III. c. 18.

(q) CICERO pro Milon. c. 4. GELLIVS l. c. AV-
GVSTINVS ad Exod. c. II.

4.

Si quis nocte faceret furtum, ac prehensus occideretur: iure caesus esto.

5.

Si quis interdiu furatus, ac in ipso furto prehensus fuisset, verberator, ac illi, cui furtum factum est, ad opera faciunda servilia, addicitor. Si fuerit servus, qui furtum fecit, virgis caesus de saxo Tarpeio deiicitor. Sin aetate fuerit non satis matura, pro iudicis arbitrio, castigato, atque damnum refarcito.

6.

Si qui furtum interdiu ac luce fecerint, atque telo semet defendere conati fuerint: clamore, cui vis facta, furem adesse testetur, moneatque alios, si qui adsunt, sibi succurrere velint. Quo facto, si fures eius manu occiderentur, iusta sui suæque rei defensio, & sine fraude cædes esto.

7.

Si furtum lance licioque repertum fuerit, perinde, ac si manifestum esset, vindicator.

8.

Si quis accusaverit furtum, quod non manifestum, neque repertum fuerit, ita iudicato, ut fur duplum restituat.

9. Si

(f) GELLIUS l. c. & lib. 16. c. 10. Confer. §. 4.
l. de obligat. quae ex del. nasc.

(s) FESTUS in partic. Nec. GELLIUS lib. 11. cap. 18.

9.

Sci. quips. alienas. arbores. eniouriad. eifit.
endo. finculas. XXV. avis. luitod. (r)

10.

Sci. pro. four. damnom. deceisom. escit. four-
rei. nec. adorato. (v)

11.

QVOD. SVBRAPTOM. ESCIT. EIIVS.
 REII. AIVITERNAD. OTORITAS.
 ESTOD. (x)

TABVLA TERTIA.

DE REBV3 CREDITIS.

LEX I.

Sci. quid. endo. deposito. dolo. malo. factom.
escit. duplione. luitod. (y)

2.

Unciaslod. foenosed. nei. quips. amplius. esferce-
tod. sei. quips. aliuta. facsit. quadruplioned. poi-
nam. luitod. (z)

3. AD-

(t) PLINIVS Hist. N. l. 17. c. 1.

(v) VLPIANVS lib. 42. ad Sabinum in l. 7. D. de
 conduct. furt. & l. 4. ad Edictum l. 7. §. 14. fin
 D. de pactis.

(x) GELLIVS lib. 17. c. 7. & §. 2. I. de usucapio
 nibus & long. temp. praescript.

9.

Si quis alienas arbores furtim cecidisset, pro singulis arboribus, cæsis XXV. asses soluito.

10.

Si quis in gratiam furis de damno illato transegerit, furti eum amplius accusare non licet.

11.

Rem furto alicui ablatam, perpetuo illius esse, cuius antea fuit; nec ullius temporis, ut longissimi, possessione, domino iusto adimi, nec alteri, quocunque modo id fieret, acquiri posse umquam, statuimus.

TAB. III.

Lex 1.

Si quis circa res depositas aliquid dolo malo commiserit, dupli poena damnator.

2.

Si quis maius, quam unciarium, foenus, pecuniæ mutæ accessionem, sumferit, quadrupli poena afficitor.

3. Ho-

(y) PAVLVS. lib. 2. sent. 1ub tit. de Deposito apud Auctorem collat. LL. Mos. tit. 10. §. 6. CICERO de officiis lib. 3. c. 15.

(z) TACITVS Annal. lib. 6. c. 16. Conf. CATONIS præem. rei rust.

3.

ADVORSVS. HOSTEM. AIVITERNAD.
OTORITAS. ESTOD. (a)

4.

AIRIS. CONFESSEI. REBOSQVE. IOV-
RED. IOVDICATEIS. XXX. DIES. IOV-
STEL. SVNTOD. (b)

5.

POSTIDEA. MANVIS. ENDOIACTIOD.
ESTOD. ENDO. IOVS. DVCITOD. (c)

6.

NEL. IOVDICATOM. FACSIT. AVT.
QVIPS. ENDO. EO. IM. IOVRE. VINDI-
CIT. SECOM. DVCITOD. VINCITOD. AVT
NERVOD. AVT. COMPEDEBOS. XV. PON-
DO. NEL. MAIORED. AT. SEI. VOLET.
MINOSE. VINCITOD. (d)

7. SEI

(a) CICERO I. c. I. I. c. 12.

(b) GELLIVS I. 15. c. 13. & I. 20. c. 1. Conf.
SCALIGER. ad Festum v. Neruum.

3.

Homo peregrinus rem alienam vfucapere nequit: quin ciui romano, qui legitimus deprehenditur effe dominus, liberum femper atque integrum fit, rem fuam ab eo vindicare.

4.

Si quis debitum confeflus, & iure ad folutionem condemnatus fuerit: XXX. dies illi dantor, quibus pecuniam conquirere, & iudicato fatisfacere poffit: neque interea temporis creditori eum laceffere, aut quicquam ab eo repetere, liceat.

5.

Post triginta hosce dies, cum debitores interea temporis non fatisfecerint iudicis edicto, creditoribus iftos prehendere vi, atque rurfum in ius ducere, permittitor.

6.

Nifi reus, ab auctore iterum in ius ductus, iudicatum fecerit; aut interea temporis eum aliquis fuo ære, aut fidejuffor, vindicauerit: eum creditor adjudicatum fibi fecum ducito, atque in carcerem conjicito, vinctum neruo aut compedibus: ita tamen, vt XV. pondo vincula non fint grauiora: aft, fi voler, eum leuioribus vincire poffit.

7. Si

(c) GELLIVS l. 20. c. I.

(d) Idem, l. c.

B

7.

SEI. VOLET. SOVO. VIVITOD. NEI.
SOVO. VIVIT. QVEL. EM. VINCTOM.
HABEBIT. LIBRAS. FARIS. ENDO. DIES.
DATOD. SEI. VOLET. PLOVS. DATOD. (e)

8.

Endoteratim. Paciod. estod. Nei. com. co. pa-
cit. LX. dies. vinctom. habetod. Endo. oloes. die-
bos. tertieis. nondineis. continucis. endo. comei-
tiom. endo. ioured. im. prociatod. aerisque. aisti-
miam. ioudicatei. predicatod. (f)

9.

Postidea. de. capited. adiectei. poinas. soumitod.
aut. sei. voler. uls. Tiberim. peregre. venom. da-
tod. (g)

10.

Ast. sei. ploufebos. adictos. fiet. TERTIEIS.
NONDINEIS. PARTIS. SECANTOD. SEI.
PLOVS. MINVSVE. SECVERONT. SED.
FRAVDOD. ESTOD. (h).

TA-

(e) Idem. l. c.

(f) Idem l. c.

(g) Idem l. c.

(h) Idem. l. c.
TERTIUM

7.

Si additus vinculusque debitor suo aere vi-
ctum sibi parare velit atque possit, ex propriis
vivere ipsi liceto. Si non habeat, unde vi-
uat: creditor in singulos dies ipsi farris singu-
las libras dato: vel etiam, si velit, ipsi plus
vna farris libra, pro arbitrio, dare liceto.

8.

Interea temporis addito liceat cum credi-
tore pacisci. Si non paciscitur cum eo, LX.
dies in vinculis servator, & tribus nundinis in
comitium ad prætorem producitor, & quan-
ti iudicatus esset, palam pronunciator.

9.

Postquam LX. dies in vinculis fuerit deten-
tus, atque tribus nundinis in forum, ut publi-
ce de eius pretio constaret, productus; pro-
pter æs alienum capitis damnator: ut ab illo,
cui additus fuerit, in servitutem redigeretur,
vel si magis vellet, peregre venum daretur.

10.

Si pluribus, propter æs alienum, additus
fuerit, tertiis nundinis ita illis permittitor, ut
si velint, debitorem suum in partes secare pos-
sent: ac si plus minusve aliquis ea sectione ob-
tinuerit, impune ferret.

TAB.

(h) Idem, l. c. QUINTILIANVS Inst. Or. l. 3. c. 6.
TERTULIANVS Apologet. c. 4.

B 2

TABVLA QVARTA.

DE IVRE PATRIO ET IVRE CON-
NVBII.

LEX I.

*Patri. endo. fidiom. ioufom. vitai necisque. pote-
stas. estod. Terque. im. venom. darier. ious.
estod. (i)*

2.

*SEI. PATER. FIDIOM. TER. VENOM.
DVIT. FIDIOS. AF. PATRE. LEIBER.
ESTOD. (k)*

3.

*Pater. endoscnem. ad. deformitatem. puerom.
toper. necatod. (l)*

4.

*Sci. quei. olve. endo. X. mensibos. prosumeis.
postumos. natos. escit. iouflos. estod. (m)*

TABVLA QVINTA.

DE IVRE HEREDITATVM ET
TVTELARVM.

LEX I.

*PATERFAMILIAS. VTEI. LECASIT. SV-
PER.*

(i) DIONYS. HALIC. Rom. antiqu. l. 2. c. 4.

(k) DIONYS. l. c. VLPIANVS lib. 1. Regul. tit. 10.
confer. SCALIGER. ad Festum, in voce addues.

(l) CICERO de LL. l. 3. c. 9.

TAB. IV.

Lex 1.

Pater in filium, ex iusto matrimonio natum,
ius vitae ac necis, eumque tertia vice ve-
num dandi potestatem habeto.

2.

Si pater filium ter venum dederit, filius a
patre liber esto.

3.

Pater filium monstrosum, & contra for-
mam generis humani, recens sibi natum, ci-
to necato.

4.

Si femina proximis post obitum mariti de-
cem mensibus filium peperit, is iusti matrimo-
nii, & heres familiae legitimus esto.

TAB. V.

Lex 1.

Quomocunque paterfamilias legauerit, suæ-
que

(m) GELLIVS lib. 3. c. 16. Conf. l. 3. §. penult.
D. de suis & legit. l. 29. pr. D. de liber. & post.
Nov. 39. c. 1. &c.

B 3

PER. PECVNIAI. TVTELAIVE. SOVAL.
REL. ITA. IOVS. ESTOD. (n)

2.

SEI. PATERFAMILIAS. INTESTATO.
MORITOR. QVOI. SOVOS. HERES. NEC.
ESCIT. ADCNATOS. PROCSVMOS. FAMI-
LIAM. HABETOD. SEI. ADCNATOS. NEC.
ESCIT. CENTILEIS. FAMILIAM. HERES.
NANCITOR. (o)

3.

*Sei. libertos. intestato. moritor. quoi. suos. he-
res. nec. escit. aff. Patronos. Patronive. liberei.
escint. ECS. EA. FAMILIAD. ENDO. EAM.
FAMILIAM. prosumo. pecunia. adeictor. (p)*

4.

*Nominat. enter. heredes. pro. portionibus.
hereditariis. atque. ERCTA. CITA. suntod. (q)*

5.

*Sei. conheredes. sincolei. FAMILIAI. ERCTO.
NON. CITO. suam. partem. valent. ERCTOM.
CITOM. faciuntod. Pretor. ad. ERCTOM. CI-
ENDOM. Arbitros. treis. datod. (r).*

6. Sei.

- (n) CICERO de inuentione lib. 2. c. 50. Auctor
Rhetor. ad Herenn. lib. 1. c. 13. l. 53. & 120.
D. de Verb. sign. pr. l. de lege falcid
(o) CICERO de inuent. lib. 2 c. 50. Auctor. Rhet.
ad Her. l. c. VIPIANVS Inst. c. 26. §. 1. Idem
l. 195. D. de V. S. POMPONIVS l. 162. D. de
V. S. §. 2. l. de heredum qualitate & differ.

que rei heredes, aut tutores instituerit, ita ius ratumque esto.

2.

Si pater familias, nullis relictis suis heredibus, diem obierit supremum, neque testamento sibi nominauerit heredem, agnatus proximus; vel si horum nullus fuerit, proximus gentilis in familia illius succedendi ius habeto.

3.

Si libertus intestato moritur, neque suum heredem post se reliquerit, sed patronus eiusue liberi superstites fuerint: hereditas ex ea liberti familia proximo in familia patroni adiudicator.

4.

Defuncto creditore, vel debitore, eius heredes, pro portionibus hereditariis, conuenire & conueniri tantum possunt: ipsoque iure, inter eos nomina, atque reliqua bona diuisa sunt.

5.

Ceteris in hereditate bonis nondum diuisis, si heredes suam quique portionem capere velint, ea diuiditor. Quod ut recte fiat, iudex illis tres arbitros dato, qui secundum ius & æquitatem bona cuique sua tribuere possint.

6. Si

(p) pr. I. de successione liberti. VLPIANVS Inst. l. 29.

§. I. CAIVS l. 1. & 3. D. de hered. petit.

(q) l. 1. C. si unus ex pluribus. PAVLVS l. 25. §.

13. D. Famil. ercisc.

(r) CAIVS lib. 7. ad edict. prou. l. 1. D. famil. ercisc. VLPIANVS ibid. leg. seq.

B 4

6. *Sei. paterfamilias. intestato. moritur. quoi. en-*
do. poubes. suos. Heres. escit. ADGNATOS.
PROCSVMOS. TVTELAM. NANCITOR. (s)

7.
SEI. FOVRIOSOS. AVT. PRODICOS.
ECSISTAT. AST. OLOE. COVSTOS. NEC.
ESCIT. ADGNATOROM. CENTILIOMQ.
ENDO. EO. PECVNIAQVE. EIIVS. POTE-
STAS. ESTOD. (t)

TABVLA SEXTA.
 DE DOMINIO ET DE POSSESSIONE.

LEX I.

QVOM. NECSOM. FAGSIT. MANCI-
 PIOMQ. VTEI. LINCVA. NONCVPA-
 SIT. ITA. IOVS. ESTOD. *Sei. endficias.*
ierit. duplioned. damnator. (v)

2.

Statu. Leiber. Emtoeci. dandod. Leiber.
estod. (x)

3. Res.

(s) I. de legitima agnat. tut. CAIVS Inst. tit. I.
 VLPPIANVS regul. tit. II. l. I. D. de legit. tut.

(t) CICERO de inuentione lib. 2. c. 50. Idem Tusc.
 quast. l. 3. c. 5. Auctor. Rhet. ad Herenn. l. I.
 c. 13. de confirm. & confut. VLPPIANVS l. I. D.
 de

6.

Si paterfamilias moritur, qui nullum testamentum fecit, & impuberem reliquit suum heredem: tutelam eius proximus agnatus suscipiat.

7.

Si quis furiosus, aut prodigus esset: neque illi præfectus tutor, qui salutem hominis prospicere valeat: proximos agnatos, vel, si horum nulli fuerint, gentiles ipsius atque omnium bonorum curam gerere oportet.

TAB. VI.

Lex 1.

Cum aliquis suæ rei nexum aut Mancipium fecerit, ut nominaverit, locutus, pactus-ue fuerit, ita ius esto. Si, quod nuncupatum, postea negaverit, eius rei, de qua contra fidem datam, in iure agitur, pretium debet solvere duplum.

2.

Si, qui testamento, certa conditione proposita, liber esse iubetur, eam conditionem im-

de curat. furios. Idem tit. 12. §. 2. Inst. §. 3. I. de curatoribus.

(v) FESTVS in v. Nuncupata. Conf. CICERO de Orat. lib. 1. c. 57. Idem de offic. lib. 3. c. 16.

(x) MODESTINVS l. 25. D. de statu liberis. POM-
PONIVS l. 29. §. ult. d. t.

B 5

3. *Res. vendita. transque. data. emptorei. nec. adqueiritor. donicom. satisfactom. escit. (y)*

4. *OESVS. OTORITAS. FONDEI. BIENIOM. ceterarom. Rerom. ANVOS. OESVS. ESTOD. (z)*

5. *Molier. que. Anom. apud. Virom. matrimo- nii. ercod. fueta. nei. trinociom. oesorpatom. ierit. oesfos. estod. (a)*

6. *SEI. QVEI. ENDO. IOVRED. MANOM. CÔN- SERONT. vtreique. superstutibus. presentibus. vindicias. sumuntod. (b)*

7. *Sei. quips. quem. leiberalei. causa. manu. adserat. Pretor. secondom. Leibertatem. vindi- cias. datod. (c)*

8. TIC-

(y) §. 41. Inst. de rerum diuis.

(z) CICERO in Top. c. 4. & in Orat. pro A. Cæ- cili. c. 19. pr. I. de vsucap.

(a) GELLIVS lib. 3. c. 2. Conf. MACROBIVS Sa- turn. lib. 1. c. 3.

impleuerit, aut soluto emtori pretio semet vindicauefit, liber esto.

3.

Ipsae res venditae, quamuis traditae fuerint, dominium neutiquam mutanto, vti emtor eas pro suis habere possit, antequam venditori pretium soluerit, annumerato aere, aut fideiussore, vel pignore dato, atque adeo illi eo nomine satisfecerit.

4.

Fundi & res immobiles biennio, res vero ceterae & mobiles annuo spatio vsucapiuntur.

5.

Si qua mulier, adhuc nullis legibus viro iuncta, integrum annum, trinoctio non interrupta vsucapione, matrimonii ergo, apud illum remanserit: in viri potestate, vt vxor legitima, esto.

6.

Si qui apud Praetorem in iure de re quapiam disceptant: vtrinque, testibus praesentibus, vindicias sumere licet.

7.

Si quis voluerit aliquem, contra seruitutis praetensionem, asserere in libertatem, praetor, ad libertatem obtinendam, vindicias dato.

8. Ma-

(b) GELLIUS lib. 20. c. 9.

(c) DIONYS. HALIC. lib. II. c. 34. LIVIUS l. 3.

c. 44. POMPONIVS §. 24. D. de O. I.

TICNOM. IONCTOM. AIDIBOS. VEI-
NIAIVE. ET. CONCAPET. NEI. SOLVI-
TOD. *Quei. ionctit. duplioned. damnator. (d)*

TICNA. QVANDOQVE. SARPTA. DO-
NICOM. DEMTA. ESINT. *vindicariet. ious.*
stod. (e)

Sci. Vir. molierci. repudiom. miteret. volat.
causam. deicito. baromce. oinam. (f)

TABVLA SEPTIMA.

DE DELICTIS.

LEX I.

SEI. QVADRVES. PAVPERIEM. FACSIT.
Dominus. nocfai. aistimiam. obfertod. sei. no-
let. quod. nocfit. datod. (g)

2. Sci.

(d) FESTVS in v. *Tignum. §. 29. I. de R. D. &*
A. R. D. Conf. l. 1. §. 1. D. de tigno iuncto.

(e) FESTVS in v. *Sarptum.*

(f) PAVLVS l. 98. §. ult. *D. de solurionibus & libe-*
rar.

8.

Materiam quamcunque, aedibus aut vineis iunctam, ne soluito, etiamsi iusto domino furtim ablata sit. Aft qui, domino inuito, aut infcio, tignum aliamue materiam fuis aedibus ac vineae iunxit, pretium eius debet restituere duplum.

9.

Si quando tigna purgata, praeparataque fuerint, aedibus vero, feu vineis nondum iuncta: quamdiu ad destinatum vsum non sunt adhibita, possunt a domino, cui furtim ablata, recte vindicari.

10.

Si vir ab se vxorem suam diuertere, ac matrimonium dissoluere velit: facti rationem, & causam dicito harum vnam.

TAB. VII.

Lex I.

Si quadrupes, aut cuiuscunque generis animal, forte alicui damnum dederit: dominus noxae illi aestimationem offerro, aut, si nollet, ipsam, quae nocuit, bestiam tradito.

2. Si

rat. CICERO Philipp. 2. c. 28. vbi legendum: illam suam sc. Mimam Antonius suas res sibi habere iussit, ex XII. Tabulis causam addidit, exegit.

(g) pr. I. si quadrup. paup. fec. dic. ULPIANVS §. I. l. I. D. h. t.

2.

*Sei. endoiuriad. RVPITIAS. (h) - -**Sei. casu. SARCITOD. (i) - -*

3.

QVEI. FRVCS. ECSCANTASIT. (k) - -

4.

*Quei. frucem. aratro. quesitam. fourtim.
 noes. pauit. secuitque. sei. pubes. escit. suspensos.
 Cerefei. necator. Sei. impubes. escit. Pretoris.
 arbitratu. verberator. nocflamque. duplione. de-
 cernitod. (l) -*

5.

*Quei. pecu. ENDO. ALIENO. IMPES-
 CIT. (m) - - - -*

6.

*Quei. aides. aceruomque. froucmentei. ad. ai-
 des. postom. dolo. sciens. endocensit. vinctos. verbe-
 ratos-*

(h) FESTVS in v. Rupitias.

(i) Idem in v. Sarcito.

(k) PLINIVS Hist. nat. lib. 28. c. 2. lib. 30. c. 1.

SENE.

2.

Si iniuria damnum dederis - - Sin casu & imprudens, parti offensae praestatione, aut solutione, satisfacito.

3.

Qui segetes alienas, frugesue cuiuscunque generis, incantationibus, artibusque magicis, quin crescerent, obligauerit, vel in alium agrum pellexerit (*Cereri necator.*)

4.

Si quis frugem alienam, quam dominus fundi laboriose admodum arando, agriue cultura, quaesivit, furtim nocte, vel immaturam perdiderit, vel secuerit maturam, atque in suos usus conuerterit, vti iustam facinoris lueret poenam, Cereri deuotus de arbore infelici suspenditor. Ast si fuerit impubes, aetate nondum satis matura, eaque patrare non dubitauerit, pro iudicis arbitrio verberator, ac duplo, quod dedit, damnum compensato.

5.

Qui pecus in alienam segetem, aut fundum, pascendi gratia, immittit - -

6.

Qui aedes, aut frumenti aceruum, ad aedes positum, sciens dolo incenderit: vincitus verbera-

SENECA natur. quaeft. l. 4. APULEIUS in Apologia. AUGUSTINUS de ciu. Dei lib. 8. c. 19.

(1) PLINIUS Hist. N. lib. 18. c. 3.

(m) IULIANUS l. 14. §. ult. D. de praescr. verbis.

ratosque. icnei. necator. Sei. imprudens. se. dolo.
malo. damnom. dunt. noefiam. faneiod. Sei. nec.
idoneos. efcit. leuius. cafticator. (n)

7.

SEI. INIOVRIAM. ALTEREI. FACSIT.
XXV. AIRIS. POINAI. SVNTOD. (o)

8.

SEI. QVEI. PIPVLOD. OCENTASIT.
CARMENVE. CONDISIT. QVOD. INFAMIAM.
FACSIT. FLACITIOMQ. ALTEREI.
fufte. feriod. (p)

9.

SEI. MEMBROM. RVPSIT. NEI. CVM.
EO. PACIT. TALIOD. ESTOD. (q)

10.

SEI. OSVA. FRECIT. ECS. CENETA-
LEI. LEIBEROD. CCC. SERVOD. CL. AIRIS.
POINAI. SVNTOD. (r)

11.

QVEI. SEIRIT. TESTARIER. LIBRI-
PENSVE. FVERIT. NEI. TESTIMONIOM.
FARIA-

(n) CAIVS l. 9. D. de incendio &c.

(o) GELLIVS lib. 20. c. 1.

(p) CICERO lib. 4. de rep. apud AVGVSTINVM
de ciu. Dei l. 2. c. 9. Confer. idem Tusc. quaest.
lib. 4. ab exord. HORATIVS ferm. lib. 2. Sat. 1.

beratusque, igni sacer necator. Ast si casu, & sine dolo, damnum dederit, istud sarcito: vel, si minus idoneus est, leuius castigator.

7.

Si quis leuiorem iniuriam quocunque modo fecerit alteri: XXV. assibus poenam luito.

8.

Si quis alteri conuicium fecerit publice, aut in contumeliam, vel infamiam eius, carmen aliquod scripserit, fuste, ad internecionem vsque, verberator.

9.

Si quis alteri manum, brachium, pedem, aut aliud corporis membrum concusserit, neque cum illo, cuius membrum rupit, pacisci velit; talionis lege membrum, quod laesit, idem ipsi quoque laedatur.

10.

Si quis dentem ex gingiua excusserit libero homini, trecentis; ieruo, centum & quinquaginta assibus multator.

11.

Si quis emtioni, venditioni, constituendo testamento, aut alicuicunque actui, rogatus testis,

(q) GELLIVS lib. 20. c. 1. FESTVS in v. Talior.
Conf. §. 7. I. de iniuriis.

(r) PAVLVS apud auctorem collat. leg. Mos. tit. de atroci iniuria. 5. §. 7. I. de iniuriis. GELLIVS lib. 20. c. 1.

C

FARIATOR. IMPROBOS. INTESTABILISQ.
ESTOD. (s)

12.

Quei. falsom. testimoniom. dicafit. sacfo. Tar-
peio. deicitor. (t)

13.

Sei. quips. bemonem. loebesom. dolo. sciens.
mortei. diut. pariceidad. estod. Sei. im. impru-
dens. se. dolo. malod. oceifit. pro. capited. oceifit. &
nateis. eius. endo. concioned. Arietem. subcitor. (v)

14.

QVEI. MALOM. CARMEN. INCANTA-
SIT. MALOMQ. VENENOM. FACSIT. DVIT-
VE. PARICEIDAD. ESTOD. (x)

15.

QVEI. PARENTM. NECASIT. CAPVT.
OBNVBITOD. coleoque. infutos. endo. proflu-
tem. mercitor. (y)

16. Sei.

(s) GELLIVS lib. 15. c. 13.

(t) Idem lib. 20. c. 1.

(v) FESTVS inv. *Parici quæstores*. Conf. SCALIGER
ad Festum v. *subici*. & AVGVSTINVS de libero ar-
bitrio l. 1. c. 4. PLINIVS Hist. N. l. 18. c. 3.

testis, vel libripens, affuerit; postea vero testimonium, si quando id requireretur, dicere nolit, ut nexus auctoritatem comprobaret: infamis esto, & homo improbus, qui testimonium deinceps nemini dicere possit.

12.

Qui falsum testimonium dixerit, de saxo Tarpeio praecipitator.

13.

Si quis hominem liberum, dolo, sciens occiderit, criminis capitalis reus esto. Sin casu eum, sine dolo, ac sine voluntate sua occiderit: pro capite eius, quem trucidauerit, eiusque liberis placandis, arietem, in concione suo loco caedendum, substituito.

14.

Qui magicis incantationibus, aut diabolicis artibus, aliquem vexarit, torpentem vel aegrotum reddiderit: malumve alteri parauerit atque dederit venenum, parricida esto, & capitis poenam luito.

15.

Qui parentem necauerit, capite obuoluto, culleo insutus in aquam abiicitor.

16. Si

- (x) PLINIUS H. N. lib. 28. c. 2. Conf. l. 236. D. de V. S.
 (y) Auct. ad Herenn. lib. 1. c. 13. de confirm. & confut. Confer. VALERIUS MAX. lib. 1 c. 1. ex. 13.
 FESTUS in v. Nuptias. MODESTINUS in l. 9. D. de parricid.

16.

*Sci. Tutor. dolo. malo. cerat. vituperatod. quan-
doque. finita. tutelad. escit. fourtom. duplioned. lui-
tod. (z)*

17.

SEI. PATRONOS. CLIENTEI. FRAVDEM.
FACSIT. SACER. ESTOD. (a)

- - - - -

TABVLA OCTAVA.
DE IVRIBVS PRAEDIORVM.

LEX I.

AMBITOS. PARIETEIS. SECSTERTIOS.
PES. ESTOD. (b)

2.

*Sodales. lecem. quam. volent. dumne. quid. ecs.
publica. conrompant. sibi. feruntod. (c)*

Lex incerta de finium ratione ad exem-
plum legis Atticae Solonis. (*)

3. In

(z) CICERO de off. lib. 3. c. 15. TRYPHONIV
l. 55. §. 1. D. de administ. & peric. Tut. VLPIANV
in l. 1. §. 2. de Juss. Tutor. pr. l. h. t.

(a) SERVIUS in comment. ad Virgil. Aeneid. lib. 6
vers. 604.

(b) VARRO de L. L. lib. 4. c. 4. VOLYSIVS MAE
CIANV

16.

Si quis male versetur in administratione tutelae, suoque officio perperam functus esset: cuilibet suspectus & infamis esto: atque etiam finita tutela, si quando furtum videretur fuisse commissum, duplo, quod dedit, damnum sarcito.

17.

Si patronus defraudasset clientem, ut sua perderet bona, vel in hostium manus veniret; perfidus ille, Plutoni sacer, a quolibet impune occidatur.

TAB. VIII.

Lex 1.

Inter vicinorum aedificia spatium duorum cum dimidio pedum relinquitur.

2.

Societates & collegia, quae ius coeundi habent, pactiones, legesque, uti volunt, sibi ferre possunt: dummodo illis nihil statuatur contra leges publicas, aut iuri communi decedat.

3. In-

CIANVS in distribut. ad Censorem. Conf. BRISON. select. ex iure civili antiq. lib. I. c. 2. IAC. GOTHOFREDVS ad h. l. in quat. font. iuris ciu. lib. 3. p. 330.

(c) l. ult. C. de colleg. & corp.

(*) CAIVS l. 4. ad LL. XII. Tabb. l. 13. D. finium regund.

3.

Interea. V. pedeis. usucapio. nec. estod. (d)

4.

Sei. iourcam. Adfines. finibus. recondeis. Pretor. arbitros. tris. adicitod. (e) - - - -

- - - - HORTVS. (f) - - - -

- - - - HEREDIOM. (g) - - - -

- - - - TVCVRIOM. (h) - - - -

5.

Sei. Arbos. endo. vicinei. fundom. endopendet. XV. pedibus. altius. subducator. (i)

6.

Sei. clans. endo. emem. caduca. fiet. Domino. lecere. ious. estod. (k)

7.

*SEI. AQVA. PLVIA. NOCET. Pretor. arcenda. aquai. Arbitros. tris. adicitod. NOC-
SAIQ. DOMINO. CAVETOR. (l)*8. *Veia-*

(d) CICERO de LL. lib. I. c. 21.

(e) Idem l. c. & de Rep. lib. 4. apud NONIVM
MARCELLVM cap. 5. n. 34.

(f) PLINIVS H. N. lib. 19. c. 4.

(g) Idem l. c.

3.

Inter confines agros spatium quinque pedum relinquitur vacuum; & hoc spatium nemini vnquam usucapere liceat.

4.

Si qui possident agros vicinos, de quorum finibus controuersia oritur: iudex illis tres arbitros dato, qui causam cognoscere, ac, finibus determinatis, suum cuique tribuere possint.

5.

Si arbor, qualiscunque ea sit, in fundum alterius vicinum propendens, ramis & ymbra nocet, quindecim a terra pedes altius amputator.

6.

Si fructus qualiscunque arboris in fundum vicini præcidit, arboris domino, quicquid fuerit, colligere & auferre liceat.

7.

Si pluuia in terram copiosius decedit, vnde succrescens aqua fundo alterius nocet, vel, opere manufacto, nocere potest: iudex, ad aquam coercendam, atque damnum vicini auertendum, tres arbitros dato: ac praecauetor, ne quis alteri sua culpa noceat.

8. Via,

(h) FESTVS in h. v. POMPONIVS l. 180. D. de V. S.

(i) VLPIANVS in l. 1. §. ult. D. de arb. caed.

(k) PLINIUS H. N. lib. 16. c. 5.

(l) l. 21. D. de statu lib. l. 5. D. ne quid in loc. publ.

CICERO in topicis cap. 9.

C 4

8.

*Veiarom. endo. porectod. VIII. pedes. suntod.
endo. amfractod. XVI. pedes. suntod. (m)*

9.

*Amfecetes. veiam. muniuntqd. sei. endomunita.
siet. qua. volet. ioumentom. acitod. (n)*

TABVLA NONA.

DE IVRE PVBLICO.

LEX I.

PREIVILECIAD. NEI. ENDOROCAN-
TOD. (o)

2.

FORCTEI. SANATEIQVE. SIREMPS.
IOVS. ESTOD. (p)

3.

*Sci. ioudecs. arbiteruc. ioure. datos. ob. rem.
daicundam. pecuniam. adcepsit. capital. estod. (q)*

4. DE.

(m) l. 8. D. de *seruit. rust. praedior.* VARRO de L. L.
lib. 6. c. 2.

(n) CICERO in Orat. pro Caec. c. 19.

8.

Via, vbi recta procedit, octo, & vbi curuatur in obliquam, sedecim pedes lata esse debet.

9.

Quorum agri ad viam proxime adjacent: terminos quisque suos pro lubitu munire potest: quod si neglexerit, alteri quoque iumentum, qua lubet, via agere licet.

T A B. IX.

Lex I.

Privilegia ne ferantur, contra ius, quod ciuibus commune est omnibus.

2.

Vt bonis constantibusque ciuibus Romanis, ita etiam illis, qui aliquando defecerunt, postea vero ad mentem saniozem rediere, idem ius tribuendum, eandemque legem scriptam fuisse censendum.

3.

Si iudex, aut qui ad causam dicendam, ab eo constitutus est, arbiter perfide agat, pecuniaque vel aliis donis acceptis, adeo sibi passus fuerit obfuscari oculos, vt iustum non ferat iudicium; capitis poenam luito.

4. De

(o) CICERO pro domo sua c. 17. pro Sestio cap. 30. & de LL. lib. 3. c. 4. & 19.

(p) FESTVS in v. *Sanates*. (q) GELLIUS l. 20. c. 1.

C 5

4.

DE. CAPITE. CIVEIS. NEISEI. PER.
MACSVMMOM. COMEITIATOM. NEI. FE-
RVNTOD. (r)

5.

*Quæstores. paricidae. quei. de. rebus. capitali-
bus. querant. af. poplod. creantor. (s)*

6.

*Sei. quei. endo. vrbe. coitus. nocturnos. acitast.
capital. estod. (t)*

7.

*Sei. quei. perduelem. concitast. ciuemque. per-
duelei. transdui. capital. estod. (v)*

TABVLA DECIMA.

DE IVRE SACRO.

LEX I.

*Iuris. iourandei. ad. strincendam. fidem. macsuma.
vis. estod. (x)*

2.

Sacra. priuata. perpetua. manentod. (y)

3. HE-

(r) CICERO pro Sestio c. 30. & de LL. lib. 3. c. 4.
& 19.

(s) POMPONIVS l. 2. §. 16. & 22. D. de O. I.
FESTVS in v. *Quæstores*.

(t) PORCIVS LATRO declam. in Catilinam.

4.

De cuius romani capite, i. e. vita, aut libertate, non magistratibus, iniussu populi, & sine maximi, siue centuriati, comitii suffragiis, aliquid decernere liceat.

5.

Iudices rerum capitalium a populo constituuntur.

6.

Si quis in vrbe coetus nocturnos agitauerit, capite luito.

7.

Si quis aduersus patriam concitauerit bellum, & ciuem tradiderit hosti, vel in aduersariorum manus aliquem venire curauerit prodicione, capite punitor.

T A B. X.

Lex 1.

Iurisiurandi, ad fidem adstringendam, maxima vis esto.

2.

Si quae familia, cuiuscunque ordinis, sacra sibi adsciisset priuata, qui erunt eiusdem stir-

(v) MARCIANVS l. 3. D. *ad l. iul. maies.*

(x) CICERO de offic. lib. 3. c. 31. GELLIUS lib. 7. c. 18.

(y) CICERO pro Mur. c. 12. & de LL. lib. 2. c. 9. & 19.

3. HEMONEM. MORTVOM. ENDO. VRBED.
NEI. SEPELITOD. NEIVE. VRITOD. (z).

4. SVMTOS. LVCTOMQ. AF. DEORVM.
MANIOM. IOVRD. REMOVETOD. (a)

5. HOC. PLOVS. NEI. FACITOD. (b)

6. ROCOM. ASCIAD. NEI. POLEITOD. (c)

7. Tribus. Reicinieis. *Et. vincoleis. porporai. Et. X.*
Tibicimibus. foris. *ecsfere. ious. estod.* (d)

8. MOLIERES. FACIEM. NEI. CARPVN-
TOD. NEIVE. CENAS. RADVNTOD. NEI-
VE. LESOM. FONERIS. ERCOD. HABEN-
TOD. (e)

9. HE-

(z) Idem de LL. lib. 2. c. 23.

(a) Ibidem.

(b) Ibidem.

(c) Ibidem.

(d) Ibidem.

stirpis futuri, heredes, filiique, vel ex adoptione, perpetua ista seruant.

3.

Cadauerum in vrbe sepultura, vel vstio nulla esto.

4.

In funeribus iusto maiores neque sumtus, neque luctus sunt.

5.

Circa funera modum, in his legibus definitum, posthac nemo excedito.

6.

Ligna ad pyram, siue rogam, cadaueri comburendo exstructum, non dolata, sed rudia & impolita sunt.

7.

Exanimatum corpus quando componitur domi, & foras effertur, non plures, quam tres mulieres, riciniis capite operto, lugere, ipsum cadauer purpureis fasciis inuoluere, & decem tibicinibus summum ire exequias, ius esto.

8.

Mulieres in funere faciem ne carpunto suam, aut malas, sanguinis effundendi gratia, ungibus dilaniant, neque propter mortuos lugubrem eiulationem fletumque faciunt.

9. Ho-

(e) CICERO l. c. & SERVIUS in explanat. verborum: *Roseas laniata genas*, apud Virgilium Aeneid. lib. 12. PLINIVS H. N. l. II. c. 37. FESTVS in v. radere.

9. HEMONEI. MORTVOD. OSVA. NEI.
LECITOD. QVO. POST. FONOS. FACIAT.
extera. quam. sei. duelei. endoue. hostico. mortuos.
escit. (f)

10. SERVILIS. VNCTVRAD. OMNEISQ.
CIRCOM. POTATIO. TOLITOR. (g)

11. MVRATA. POTIO. HEMONEI. MORTVO.
NEI. ENDODATOR. NEIVE. ROCOM. VEI-
NO. RESPERCITOD. (h)

12. NEI. LONCAI. CORONAI. NEIVE. ACE-
RAI. PREFERVNTOR. (i)

13. QVEI. CORONAM. PARET. IPSEIVS.
PECVNIAIVE. EIIVS. ERCOD. ADVITOR.
ET. IPSEI. MORTVO. PARENTIBVSQ. EI-
IVS. DVM. INTVS. POSITOS. ESCIT.
FORIS-

(f) CICERO de Legibus lib. 2. c. 24.

(g) Idem. l. c.

9.

Homini mortuo nullum de cadauere abscindito membrum; neque cum fuerit iam combustus, ex cineribus ossa legito: vt funebris alibi repetatur pompa. At si quis peregre, aut in bello fuerit mortuus, eiusmodi quid illi adimere licebit, quod ad maiorum sepulchra transferatur.

10.

Seruorum nemo, si diem obierit supremum, vnguentis honorator, aut propter eum in funere circumpotatio, vel cuiuscunque generis epulae instituuntur.

11.

Cadaueri, iam comburendo, ne vinum muratum, aliamue pretiosam potionem infundito: neque rogam vino aut aliis magni faciendis liquoribus aspergito.

12.

Ne coronae pretiosae, aut plures eadem longaque serie, neque thure, aut aliis odoribus, repletæ arae, funeri praeferuntur.

13.

Qui coronam, velut praemium virtutis, sua in bello fortitudine meruit, aut victor in publicis certaminibus ludisque accepit: siue eam sua manu, siue per alios, suo nomine & pecunia,

(h) FESTVS in v. *Murata*. PLINIVS H. N. lib.

14. c. 12. CICERO de LL. lib. 2. cap. 24.

(i) CICERO l. c.

FORISVE. ECSFERTVR. SED. FRAVDED.
ENDOPOSITAD. ESTOD. (k)

14.

Oinci. ploufa. fonera. nei. facitod. neive. plou-
fes. lectos. sternitod. (l)

15.

NEIVE. AVSOM. ADITOD. AST. QVOI.
AVSO. DENTEIS. VINCTEI. ESCINT. IM.
COM. OLO. SEPELIRE. VREREVE. SED.
FRAVDED. ESTOD. (m)

16.

Rocom. bustomue. noyam. propius. LX. pedes.
aidis. alienas. sei. Dominus. nolet. nei. adicitod. (n)

17.

Forei. busteiuu. aiuternad. otoritas. estod. (o)

18.

Quom. fonos. ecsfertur. nei. encomeitiatod. (p)

TABV-

(k) Ibidem. PLINIUS l. c. lib. 21. c. 3.

(l) CICERO l. c. (m) Ibidem. (n) Ibidem.

cunia, per equos seruosque, impetrauerit: eam coronam ipsi mortuo, & parentibus eius, quam diu cadauer domi fuerit collocatum, & quando effertur, imponi ius esto: vt in exequiis etiam, quem sibi viuus virtute, aut pecunia sua, parauit, honore fruatur.

14.

Vnius hominis cadaueri vnum facere solummodo funus, neque lectos plures sternere liceat.

15.

Aurum, quoquo modo adhiberi possit, a funere omnino remouetur: ast si dentes alicuius auro essent vincti, cum ossibus id ipsum vrere aut sepelire ius esto.

16.

Ne quis rogum, aut sepulcrum, alienis aedibus, incio vel inuito Domino, LX. pedes propius admouere conetur.

17.

Neque vestibulum, siue ambitum sepulchri, neque sepulchrum ipsum vsucapere quisquam potest: quin heredibus ad illud quotannis adire, iustaque suis post fata soluere liceat.

18.

Quum, pompa solemnī, alicuius viri in rep. honoratoris funus effertur: comitia nulla habentor.

TAB.

(o) Ibid. & in Philipp. 9. cap. 6.

(p) VICTORINVS de orthographia.

D

TABVLA VNDECIMA.
SVPPLEMENTVM V. PRIORVM.

LEX 1.

IOVSOS. POPLEI. SOFRACIAQ. SVNTOD.
QVOD. POSTREMOM. POPLOS. IOVSIT.
ID. IOVS. RATOMQ. ESTOD. (q)

2.

Patribos. com. plebed. conubiei. ious. nec. estod. (r)

Lex de sacris detestandis. (s)

TABVLA DVODECIMA.
SVPPLEMENTVM V. POSTERIORVM.

Lex de pignore. (t)

LEX 1.

*Sei. quei. de. qua. filis. fci. endo. sacrom. delica-
sit. duplioned. poinam. luitod. (v)*

2. SEI.

(q) LIVIVS Hist. lib. 7. c. 17. lib. 9. c. 33. 34.

(r) DIONYS. HALIC. Rom. antiq. lib. 10. c. 13.
lib. 11. c. 6. LIVIVS lib. 4. ab init.

TAB. XI.

Lex 1.

Res maximi momenti non sine populi suffragiis geruntur, penes quem Magistratum creandorum, ciuium condemnandorum, atque legum ferendarum potestas. Leges autem posteriores semper potiores sunt prioribus.

2.

Qui sunt ordinis senatorii, atque patres vocantur, cum illis, qui de plebe sunt, matrimonia nulla contrahunt.

TAB. XII.

Lex 1.

Res mobiles & immobiles, de quibus in iure disceptatur, atque litis iam facta est contestata.

(s) CAIVS Lib. 6. ad Leg. XII. Tabul. l. 238. §. 1. D. de V. S.

(t) CAIVS ibidem. l. 238. §. 2. D. de V. S.

(v) CAIVS l. ult. D. de litigiosis.

2.

SEI. VINDICIAM. FALSAM. TVLIT.
 PRETOR. REEL. SIVE. STLITIS. ARBI-
 TROS. TRIS. DATOD. EOROM. ARBITRI,
 OD. FRVCTEI. DVPLIONED. DECIDI-
 TOD. (x)

3.

SEI. SERVOS. SCIENTE. DOMINO. FO-
 VRTOM. FACSI. NOCSIAMVE. NOCSIT.
 NOCSAI. DEDITOD. (y)

- - - - -

(x) FESTVS in v. *Vindiciae*.



refatio, sacras
 sacrum dedi

Si quis ren
 secundum quen
 fectorem, dat
 possessio: iudex
 biterio dupli fru
 dam quem late

Si servus fe
 aut damnum ded
 furto, iniuria,

(y) §. 4. l. de n
 §. 1. D. h. t.

restitio, sacras facere nemini liceat: si quis in
sacrum dedicauerit, dupli poenam luat.

2.

Si quis rem sibi falso vindicauerit: i. e.
secundum quem, post iniustam manuum con-
fessionem, datae sunt vindiciae, siue tradita
possessio: iudex arbitros tres dato, quorum ar-
bitrio dupli fructus restituantur ab eo, secun-
dum quem latae fuerant vindiciae.

3.

Si seruus sciente domino furtum fecerit,
aut damnum dederit alicui: dominus eum, pro
furto, iniuria, vel damno, alteri tradito.

(y) §. 4. I. de noxalibus actionibus. ULPIANVS l. 2.
§. I. D. h. t.



D 3

IN.

INDEX.

PRIOR NUMERVS TABVLAM, POSTERIOR
LEGEM INDICAT.

Absentia II. 1. Acerrae X. 12. Addicere aliquem &
aliquid II. 5. I. 9. Addictus. III. 9. Adorare II. 8.
Aedes VI. 8. Aedium incensio VII. 6. Aes II. 9. Aes con-
fessum III. 4. Aeris aestimatio. III. 8. Aeris poena. VII. 7.
10. Aetas I. 4. Affines VIII. 4. Agnatus V. 2. 6. 7. Am-
segetes VIII. 9. Antestari I. 2. Aqua pluvia. VIII. 7. Ara-
trum VII. 4. Arbitrator II. 2. V. 5. VIII. 4. 7. IX. 3. Arbor
propendens VIII. 5. Arbores caedere II. 9. Arceram ster-
nere I. 4. Aescia X. 6. Assiduus I. 6. Auctoritas aeterna II.
11. III. 3. X. 17. Auctoritas vsus VI. 4. Aurum mortuis
additum. X. 15. Bello mortui X. 9. Bustum X. 16. 17.
Caesus II. 6. Caluitur I. 3. Capere I. 2. II. 5. Capital IX.
3. 6. 7. Capitales res IX. 5. Caput ciuis IX. 4. Caput ob-
nubere VII. 15. Carmen famosum VII. 8. - malum VII.
14. Castigatio VII. 6. Casus VII. 2. Causam conicere I. 8.
Ceres VII. 4. Circumpotatio X. 10. Cita V. 4. 5. Ciuis
I. 6. IX. 7. Ciues boni & sanati IX. 2. Cliens VII. 17.
Coheredes V. 5. Comitia I. 8. III. 8. IX. 5. X. 18. Com-
pedibus vincire III. 6. Connubia XI. 2. Corona parta X.
13. Coronae longae X. 12. Culeo insuere VII. 15. Custos
V. 7. Damnum II. 10. VII. 6. Deformitas IV. 3. Dentes
auro vincti X. 15. Depositum III. 1. Dies status & con-
dictus II. 1. - dilatus II. 2. Dolus III. 1. Dolus malus VII.
6. 13. 16. Ducere in ius III. 5. - Secum III. 6. Duplum
II. 8. III. 1. Emtor VI. 2. 3. Erecta V. 4. 5. Faciem car-
pere X. 8. Familiam habere V. 2. - nancisci ibid. Farris
libra III. 7. Fides X. 1. Filius iustus IV. 1. Fines regere
VIII. 4. Flagitium alicui facere VII. 8. Foenus III. 2.
Fortis IX. 2. Forum I. 8. X. 17. Fraus II. 6. III. 10.
Fraudem facere VII. 17. Frugum excantatio VII. 3. -
sectio. VII. 4. Frumenti aceruus VII. 6. - incensio. ibid.
Fundus VI. 4. Fundus vicini VIII. 6. Funus efferre X. 18.
Funeris lessus X. 8. - repetitio. X. 9. Funera unius plura
X.

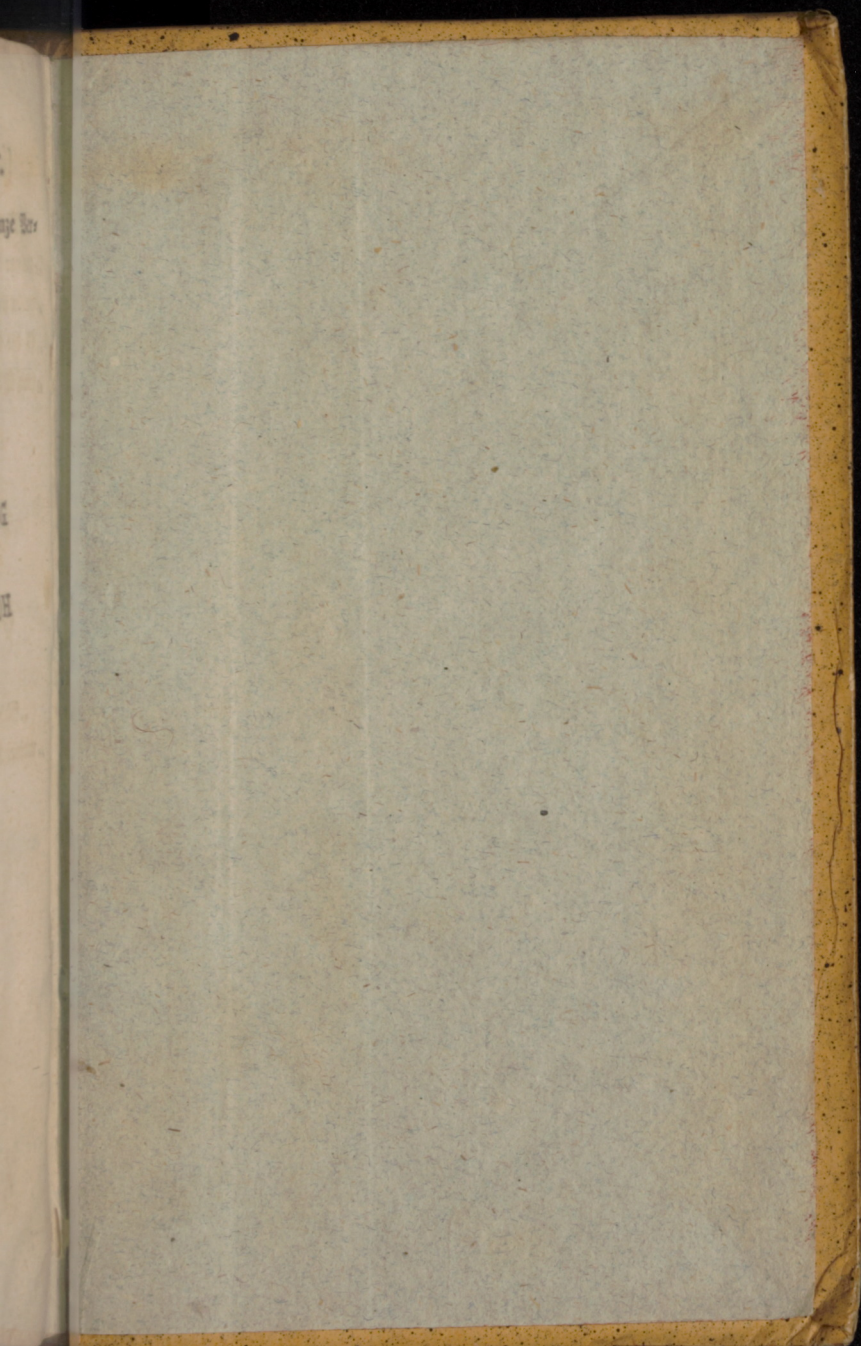
Index.

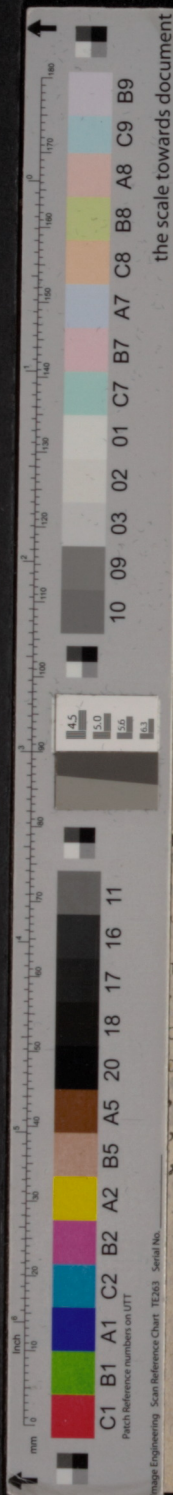
X. 14. Furiosus V. 7. Furtum II. 4. 5. seqq. - frugum VII. 4. Furtum in tutela VII. 16. Fustigatio VII. 8. Genas radere X. 8. Gentilis V. 2. 7. Glans caduca VIII. 6. Heredium VIII. 4. Heres suus V. 2. 3. Homo liber VII. 13. Hortus VIII. 4. Hostis II. 1. III. 3. Hostium strages X. 9. Ignis VII. 6. Implorare II. 6. Improbus VII. 11. Imprudens VII. 6. Impubes II. 5. V. 6. VII. 4. Incomitiare X. 18. Infamiam alicui facere VII. 8. Inficias ire VI. 1. 5. Iniicere manum I. 3. Iniuria II. 9. VII. 2. 7. Insignis IV. 3. Intestabilis VII. 11. Intestato mori V. 2. 3. Ire I. 1. 2. Irrogare priuilegia IX. 1. Iudex II. 2. IX. 3. Iudicata res III. 4. Iudicatum facere III. 6. Iumentum agere VIII. 9. - dare I. 4. Iuramentum X. 1. Ius I. 1. 4. III. 5. 8. XI. 1. 2. Ius omnibus idem IX. 2. Iusiurandum X. 1. Lanx II. 7. Lecti in funere X. 14. Legare super pecunia V. 1. Le-gem ferre VIII. 2. Lessus funeris X. 8. Liber VII. 10. 13. Liber statu VI. 2. Libertas VI. 7. Libertas a patria potestate IV. 2. Libertus V. 3. Libripens VII. 11. Licum II. 7. Linguae nuncupatio VI. 1. Litem addicere I. 9. Litigare VIII. 4. Lucus X. 4. Luere II. 9. Mancipium facere VI. 1. Manes dii X. 4. Manu asserere VI. 7. Manum conferere VI. 6. Manum iniicere I. 3. Manus iniectio III. 5. Matrimonium VI. 5. Membrum rumpere VII. 9. Meridies I. 8. 9. Mittere I. 5. Morbus I. 4. Morbus fonticus II. 1. Morti dare VII. 13. Mulier VI. 5. Mulieres in luctu X. 8. Murata potio X. 11. Necare puerum IV. 3. Necis & vitae potestas IV. 1. Neruo vincere III. 6. Nexum facere VI. 1. Nocere VIII. 7. Nocturni coetus IX. 6. Nomina V. 4. Nox II. 4. Noxa VII. 1. VIII. 7. Noxae dare XII. 3. Noxiam decernere II. 5. - facere VII. 6. Nuncupatio linguae VI. 1. Nundinae III. 8. 10. Obuagulum ire II. 3. Occalus sol I. 10. Occidere II. 4. Orare I. 7. Ossâ frangere VII. 10. - legere X. 9. Pacisci I. 7. 8. III. 8. VII. 9. Parentem necare VII. 15. Paricida VII. 14. Paricidii quaestores IX. 5. Parietis ambitus VIII. 1. Partis secare III. 10. Pascua VII. 5. Pater IV. 1. Paterfamilias V. 1. Patrum conubia cum plebe XI. 2. Patronus V. 3. VII. 17. Paupe-
rica

Index.

ries VII. 1. Pecunia V. 1. 3. 7. X 13. Pecuniam accipere IX. 3. Pecus VII. 5. Pedem struere 1. 3. Perduelis IX. 7. Pes VIII. 3. 5. 8. Pes sextertius VIII. 1. Pipulum occinere VII. 8. Plebs XI. 2. Pluribus addicti III. 10. Pluvia aqua VIII. 7. Poena capitis III. 9. Poena luere III. 2. Polire ascia X. 6. Pondo III. 6. Populus IX. 5. Populi iussa & suffragia XI. 1. Portio hereditaria V. 4. Portum II. 3. Posita intus funera X 13. Postumus IV. 4. Potestas V. 7. Praedicare III. 8. Praetor V. 5. VIII. 4. Praetoris arbitrium II. 5. Privilegia IX. 1. Prodigus V. 7. Profluens VII. 15. Proletarius 1. 6. Pubes VII. 4. Purpurea vincula X. 7. Quadrupes VII. 1. Quadruplum III. 2. Quiritare II. 6. Ratum XI. 1. Rebelles respicientes IX. 2. Repudium VI. 10. Res 1. 7. Res in lite XII. 1. - sua V. 1. - vendita VI. 3. Reus II. 2. Ricinia X. 7. Rogus X. 6. - iuxta aedes X. 16. Rupitias VII. 2. Sacer VII. 17. Sacra priuata X. 2. Sacrum dedicare XII. 1. Saxo deicere II. 5. Secare parts III. 10. Sepelire mortuos X. 3. 15. Seruus II. 5. VII. 10. Servi furtum XII. 3. Seruiliis vinctura X. 10. Sodales VIII. 2. Sol occasus I. 10. Sublucare VIII. 5. Submersio VII. 15. Subuades II. 1. Sumtus funerum X. 4. Suo viuere III. 7. Surreptum II. 11. Suspendio VII. 4. Talio VII. 9. Tarpeium saxum VII. 12. Telum II. 6. Tempestas II. 10. Testari 1. 2. VII. 11. Testimonium II. 3. VII. 11. 12. Tiberis III. 9. Tibicines X. 7. Tignum VI. 8. 9. Tugurium VIII. 4. Tutela V. 1. 6. VII. 16. Tutor VII. 16. Vades II. 1. Venenum malum VII. 14. Venum dare III. 9. IV. 1. 2. Verberare II. 5. VII. 4. 6. Viae VIII. 8. 9. Vicini VIII. 4. 5. Vincium habere III. 7. Vindex 1. 6. Vindicare 1. 5. II. 7. III. 6. Vindicia VI. 6. - falsa XII. 2. Vineae VI. 8. Vino respergere rogum X. 11. Virgis cedere II. 5. Vitae & necis potestas IV. 1. Vitio esse 1. 4. Vituperare VII. 16. Votum II. 1. Vrbs X. 3. 3. 15. Vscapio VIII. 3.







the scale towards document

ditis.

17

alienam vfucapere
qui legitimus de-
berum semper at-
ab eo vindicare.

, & iure ad solu-
: XXX. dies illi
conquirere, & iu-
ue interea tempo-
at quicquam ab eo

cum debitores in-
rint iudicis edicto,
vi, atque rursus

um in ius ductus,
ea temporis eum
or, vindicauerit:
oi secum ducito,
vinctum neruo
vt XV. pondo
si volet, eum

7. Si